

مبنی بر اثربخشی بودن این دارو از زبان درمانگران طب سنتی می‌شود. جعفر شهشانی، درمانگر طب سنتی در گفت‌وگو با رسانه‌ها در این باره گفته: «گروه‌های مختلفی از قم، مشهد و نقاط دیگر شیوه‌نامه طب سنتی و اثرگذاری این دارو را تهیه کردند. گروه‌های طب اسلامی و سنتی این موضوع را به دانشگاه دفاع ملی نیز ارایه کرده‌اند؛ البته فقط این دارو نیست. بنده این شربت را فقط برای بیماران کرونا نمی‌دهم بلکه ۳۰ سال است استفاده می‌کنم و برای تقویت سیستم دفاعی بدن است. این درمانگر طی سنتی گفته است: «اگر سیستم دفاعی تقویت شود فرد به کرونا مبتلا نمی‌شود. بنده خودم به منزل بیماران کرونایی می‌روم و داروی امام کاظم (ع) را به صورت شربت می‌خورم». درحالی‌حال درمانگر طب سنتی از تأثیر داروی امام کاظم (ع) بر کرونا می‌گوید که حسین رضایی‌زاده، رئیس دانشکده طب ایرانی دانشگاه علوم پزشکی تهران و دبیر ستاد طب ایرانی و مکمل کرونا در گفت‌وگو با فارس تأثیربخشی این دارو را رد کرده و گفته است: «این دارو هیچ سند علمی ندارد و مدعیان اثربخشی این دارو هیچ مستنداتی برای آن ارایه نکرده‌اند. این دارو (داروی امام کاظم (ع)) داروی عامی است و لزوماً طب اسلامی نیست و در کتاب‌های طب سنتی ما آمده است؛ در یکی از این کتاب‌ها اشاره شده که فرمولاسیون این دارو منتسب به امام کاظم (ع) است؛ یعنی سندیت روایی از آن سمت ندارد و در منابع طب سنتی اشاره شده و به همین دلیل به داروی امام کاظم (ع) مشهور شده است. بعضاً ممکن است فردی برای دریافت مجوز آن مراجعه کرده یا ممکن است مراجعه نکرده باشد؛ اگر به تصویر این دارو نگاه کنید موارد استفاده از دارو را که می‌بینید از ساده‌ترین بیماری‌ها تا پیچیده‌ترین داروهایی را که بشر با آن مواجه است فهرست کرده که این دارو همه آنها را درمان می‌کند. واقعیت این است که چه مردم عادی که پزشک نیستند و چه جامعه علمی، نسبت به چنین چیزی حساس می‌شوند؛ یعنی در همان ابتدا یک بار منفی ایجاد می‌کند که مگر می‌شود دارویی همه بیماری‌ها را خوب کند و اگر قرار است بیماری‌ها را درمان کند، مدرکش کجاست؟ روی چه حسابی این دارو می‌تواند این کار را انجام دهد و کسی که ادعا می‌کند باید مدرک و سند برای آن بیاورد. در نتیجه یک داروی سنتی اگر خواسته باشد مطرح شود، باید مدرک داشته باشد و بگوییم این دارویی که قبلاً مجوز آن را گرفته‌ایم، در کارآزمایی‌های بالینی و یک مطالعه کنترل شده موثر شناخته شده است. بنابراین باید یک مدعی در این خصوص وجود داشته باشد؛ اینکه چرا این دارو مدعی خاصی ندارد دلایل مشخص است. افرادی در فضای مجازی این موضوع را ادعا کردند و بعد به شکل غیررسمی آن را تولید کرده و غیررسمی نیز آن را می‌فروشند؛ یعنی یک بازار دارویی غیررسمی و از نظر قانونگذاری غیرقانونی ایجاد شده و افرادی ادعا می‌کنند دارو را تولید کرده و می‌فروشند. همه اینها در همه جای دنیا غیرقانونی است.»

گزارش «شهروند» از ادعای درمان کرونا با یک داروی گیاهی

درمان کرونا فقط با هزار تومان!

با اوج گرفتن مصرف داروی منتسب به امام کاظم (ع) به منظور درمان کرونا، برخی از متخصصان طب سنتی معتقدند دانشکده‌های طب سنتی باید بر این دارو آزمایش‌های بالینی انجام دهند

کرونا یک واژه جدید است و متنی درباره آن نوشته نشده

در همین باره، محمد مظاهری، متخصص طب سنتی ایران، سرپرست گروه طب ایرانی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در گفت‌وگو با «شهروند» دیدگاهی مشابه دارد؛ آنجا که می‌گوید: «در کتب معتبر طب سنتی اشاره‌ای به داروی امام کاظم (ع) نشده است بلکه در کتابی به نام مخزن الادویه که متعلق به حکیم سید محمد حسین عقیلی خراسانی است و در قرن یازدهم هجری نوشته شده، در بیان خواص هلیله از کتابی به نام طب الاثمه پسران نام برده و عنوان شده که کتاب مخزن الادویه، کتاب بسیار معتبری است. گفته می‌شود این دارو از ریزش «نوازل»، یعنی مواد موزی که از قسمت‌های فوقانی یا تحتانی بدن ریزش می‌کنند، جلوگیری می‌کند، اما کرونا یک واژه جدید است و متنی درباره آن نوشته نشده که بخواهیم بگوییم طب سنتی به صراحت به آن اشاره کرده باشد و آن را برای درمان کرونا کارآمد بدانیم. اما می‌توانیم استنباط کنیم شاید این دارو بتواند بیماری کووید-۱۹ را کنترل یا از شدت آن پیشگیری کند. افرادی که این مسأله را مطرح می‌کنند بیشتر در حوزه طب سنتی فعالیت می‌کنند ولی هنوز مستندات علمی و کارآزمایی‌های بالینی و مطالعات پژوهشی برای این ادعا ارایه نکرده‌اند. البته متخصصان ژنتیک مولکولی مقالاتی درباره اثرات هلیله سیاه‌ها نوشته‌اند، اما به‌طور قطعی نمی‌توان به آنها رسمیت بخشید. بنابراین جا دارد که دانشکده‌های طب سنتی و دانشگاه‌ها در ردیف مطالعات خود، دارو را هم قرار بدهند و کارآزمایی بالینی انجام دهند.»

به گفته او آنچه درباره کرونا اهمیت دارد این است که ۹۹ درصد بیماران ممکن است بدون هیچ علامتی بهبود پیدا کنند و برخی یا علامتی ندارند یا دچار علائم خفیف می‌شوند و اصلاً نیازی به بستری ندارند. او اشاره می‌کند که بیشتر داروهای گیاهی که در این حوزه وجود دارند می‌توانند علامت‌های بیمار مثل تنگی نفس، سرفه، بدن درد، سرگیجه و... را بهبود ببخشند اما این به این معنا نیست که مانع از مرگ فرد مبتلا شوند؛ «درحال حاضر داروی گیاهی که با قاطعیت بتوان گفت مانع از مرگ فرد مبتلا می‌شود، وجود ندارد؛ چه این دارو و چه سایر داروهای گیاهی دیگر. بنابراین نه می‌توان مردم را از مصرف آن نهی کرد و نه می‌توان آنها را به مصرف آن ترغیب کرد. البته برخی از افراد مبتلا صرفاً به مصرف این دارو اکتفا می‌کنند و برای ادامه روند درمان به بیمارستان‌ها مراجعه نمی‌کنند. این کار کاملاً ناخردانه و خطرناک است؛ چون کسی که حال عمومی خوبی ندارد یا دچار علام است و نیاز دارد که به بیمارستان مراجعه کند و بستری شود، حتماً باید اقدام کند و خدمات رایج را دریافت کند. اما کسی که این حالت‌ها را ندارد و می‌خواهد از داروهای معمول استفاده کند، شاید دارو هم بتواند به‌عنوان یک داروی معمولی به این افراد کمک کند.»

مگر می‌شود دارویی همه بیماری‌ها را خوب کند و اگر قرار است بیماری‌ها را درمان کند، مدرکش کجاست؟ در نتیجه یک داروی سنتی اگر خواسته باشد مطرح شود، باید مدرک داشته باشد و بگوییم این دارویی که قبلاً مجوز آن را گرفته‌ایم، در کارآزمایی‌های بالینی و یک مطالعه کنترل شده موثر شناخته شده است.

در این مدت، تمام بیمارانی که این دارو را مصرف کرده‌اند حال‌شان مساعد شده و از مرگ نجات یافته‌اند. «این درحالی است که عطار دیگری در گفت‌وگو با «شهروند» معتقد است: «دارو صرفاً خواص پیشگیرانه دارد و موجب کاهش علائم بیماری مثل سرفه و تنگی نفس و گلودرد و... می‌شود. بنابراین به تنهایی نمی‌تواند موجب درمان کرونا شود. با این حال، مردم در این مدت رغبت زیادی به خرید این دارو پیدا کرده‌اند. شاید بتوان گفت روزانه ۱۵ تا ۲۰ نفر برای خرید این دارو به عطاری مراجعه می‌کنند. برای پیشگیری هر ۱۰ روز یک مرتبه یک قاشق مرباخوری به صورت ناشتا باید آن را مصرف کرد. همچنین دوساعت قبل و دو ساعت بعد از آن چیزی (حتی آب) خورده نشود. اما افرادی که در حین بیماری هستند نیز باید سه روز پشت سر هم شب قبل از خواب یک قاشق چای‌خوری و بعد از آن هر سه روز یک بار تا بهبود کامل این دارو را مصرف کنند.»

ردپای علمی وجود ندارد

تحقیق و جست‌جوهای اینترنتی و مرور پژوهش‌ها و مقالات مختلف در زمینه طب سنتی، بی‌نتیجه است و نمی‌توان ردپایی در تأثیرگذاری این دارو برای درمان کرونا در آنها یافت؛ درحالی‌که برخی از افراد معتقدند با این دارو توانسته‌اند اعضای خانواده خود را درمان کنند؛ به گونه‌ای که نیازی به بستری آنها در بیمارستان نباشد. سعید یکی از آنها است. او که حدود سی‌وشش ساله به نظر می‌آید می‌گوید که خودش، فرزند، خواهر و دو برادرش را با استفاده از این دارو درمان کرده؛ بدون اینکه داروی شیمیایی دیگری استفاده کرده باشند: «اول از همه پسرم به کرونا مبتلا شد. قبلاً درباره تأثیرگذاری این دارو از دوستانم زیاد شنیده بودم. آنها مقالات مختلفی که به زبان انگلیسی نوشته شده بود، برایم می‌فرستادند و می‌گفتند در این متون از خواص این دارو گفته شده و خودشان مصرف کرده و به کرونا مبتلا نشده‌اند. این موضوع باعث شد زمانی که فرزندم به بیماری مبتلا شد، برای درمان آن از این دارو استفاده کنم. نتیجه اثربخش بود و پسرم بعد از دو هفته درمان شد. پس از او خودم و خواهرم و دو برادرم هم مبتلا شدیم و همه با مصرف این دارو درمان شدیم. اثربخشی این دارو باعث شد آن را به دوستانم که مبتلا شده‌اند هم معرفی کنم که خوشبختانه آنها هم راضی بودند. الان می‌توانم با قاطعیت بگویم ۱۶ نفر از دوستان و آشنایم را با این دارو درمان و از رفتن به بیمارستان بی‌نیاز کرده‌ام؛ حتی آنهایی که حال وخیم داشته‌اند.»

اگر سیستم دفاعی تقویت شود فرد به کرونا مبتلا نمی‌شود

سیر صعودی روند ابتلا به بیماری کووید-۱۹ در کشور از یک طرف و مرگ روزانه بیش از ۲۰۰ هزار نفر بر اثر آن و بیروس عجیب و ناشناخته، باعث شده بسیاری از مردم به روش‌های مختلف تمسک جویند و برای رهایی از شر این بیماری راه‌های مختلفی از جمله استفاده از این دارو را امتحان کنند؛ به‌ویژه زمانی که اظهارنظرهایی

«لیلا مقیمی» سرش را می‌چرخاند و با نگاهی شماتت‌آمیز می‌گوید: «توی این گرما چطور ماسک زدی؟ یک راه‌حل اساسی بهت پیشنهاد می‌کنم، اگر به حرم گوش بدهی نه خودت و نه خانواده‌ات به کرونا مبتلا نخواهند شد. نیازی به ماسک زدن و ضدعفونی کردن و تست دادن هم نیست.» حسین که در اوایل فروردین ماه، زمان اوج شیوع ویروس کرونا به این بیماری مبتلا شد و سه هفته تمام در خانه قرنطینه بود، حالا قیافه‌ای حق به جانب به خود می‌گیرد و با قاطعیت از پیشگیری و درمان کرونا با داروی گیاهی به نام داروی امام کاظم (ع) می‌گوید: «هفته اول عید کرونا گرفتم. حالم اصلاً مساعد نبود. اسهال، بدن درد شدید، تب و لرز و سرفه‌های مکرر مانم را بریده بود. دو روز با این علامت‌ها طی کردم، اما روز به روز حالم بدتر می‌شد. همان ابتدای شیوع کرونا پدر و مادرم بیمار شدند. فکر می‌کنم من هم از پدرم گرفتم. هر روز که می‌گذشت وضعیتم بدتر و بدتر می‌شد و تصمیم داشتم به بیمارستان بروم، اما با خودم فکر کردم این چه کاری است؟ من که این دارو را به همه توصیه می‌کنم و به واسطه آن، حال پدر و مادرم و فرزندم را خوب کرده‌ام، حالا چرا خودم از این دارو استفاده نکنم؟ از همان شب دارو را شروع کردم. هر سه شب یک‌بار آن را خوردم و نتیجه هم دیدم. دو هفته از ابتلای بیماری‌ام می‌گذشت که علامت‌ها فروکش کردند و کم‌کم حالم خوب شد. هیچ چیزی در طب اسلامی بی‌حکمت نیامده، حالا شما برای فرار از کرونا مدام از ماسک استفاده کنید و دست‌هایتان را بشویید. باور کنید این کارها هیچ‌کدام فایده ندارد و به گرد پای داروی امام کاظم (ع) هم نمی‌رسد.» تبلیغ و ترویج داروی منسوب به امام کاظم (ع) در این روزهای کرونایی از سوی برخی از طرفداران طب سنتی افزایش یافته و باعث شده عده زیادی آن را معمولی برای درمان و پیشگیری از کرونا بدانند و برای خریدنش به عطاری‌ها مراجعه کنند؛ دارویی که از قدیم در قوطی تمامی عطاری‌ها وجود داشته و اما حالا تأثیر آن در بهبود کرونا فروشش را بیشتر کرده. آن طور که گفته می‌شود این دارو واکنس طبیعی در مقابل بیماری‌های مختلف است و خواص بسیاری دارد. در پیشگیری و درمان بیماری‌های شایع مانند آنفلوآنزا بسیار موثر است. ترکیبات این دارو در زمستان و تابستان با هم دیگر متفاوت است؛ در تابستان ترکیبات این دارو را هلیله سیاه، رازیانه و شکر سرخ و در زمستان هلیله سیاه، مصطکی و شکر سرخ تشکیل می‌دهد. مخلوط این مواد با یکدیگر و با توصیه برخی از متخصصان طب سنتی، سبب شده تا برخی آن را داروی درد بی‌درمان کرونا بدانند و برای یافتن آن به عطاری‌ها مراجعه کنند.

صاحب یکی از این عطاری‌ها در گفت‌وگو با «شهروند» این موضوع را تأیید می‌کند و می‌گوید در سه ماه گذشته تقاضا برای خرید این دارو نسبت به گذشته افزایش چشمگیری پیدا کرده است؛ چون هم تأثیرگذاری بالایی دارد و هم بسیار ارزان است. برای مثال هر قوطی این دارو را تنها با ۵ هزار تومان می‌توان تهیه کرد. این عطار معتقد است که استفاده از دارو می‌تواند بیماری کووید-۱۹ را درمان کند؛ «اثربخشی این دارو را در بیمارهایی که مراجعه کرده‌اند و دارو را خریده‌اند، دیده‌ام.